بسم الله الرحمن الرحيم

ھުކުރުން ކުދިކޮޅު
ھުކުރުން

ބަލިކަމުގެ ސަބަބުން ދެއްކި ބަސްދީ

- ކޭސް ނަންބަރ: 2022/HC-B12/45
- ދައުވާ ކުރި ފަރާތް: ފާތިމަތު ރަޝީދާ ދ. ކ
- ދައުވާ ކުރި ފަރާތުގެ ވަކީލް: ދ. ކ ކ، ކ. ކ ކ ކ

09 ﷺ 1443
10 ﷺ 2022

ﷺ

- ﷺ: 145-B4(436-2021)/2022/03 ﷺ
- ﷺ: ﷺ
- ﷺ: ﷺ
- ﷺ: 24 ﷺ 2022
- ﷺ: 24 ﷺ 2022

ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ 49 ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ ﷺ

ؤسوءٌ ٹرشہ ہوسہ ٹرشہ ٹرشہ: (ح. ٹرشہ ہوسہ ؤسوءٌ ٹرشہ ٹرھوٹر ہرٹرح ٹرسوءٌ ٹرشہ ؤبرہ ٹرشہ ؤبرہ ٹرشہ ؤسوءٌ ٹرشہ ٹرشہ ٹرشہ)

ؤہ ٹرشہ ٹرشہ ٹرشہ

1. ح. ہوسہ ٹرشہ ٹرشہ 145-B4(436-2021)/2022/03 ٹرشہ ٹرشہ ہوسہ ٹرشہ ٹرشہ ٹرش

ދުބަހެއްގެ ތެރެއިން ބިނާކުރާ ތަކުރާރުގެ ގޮތުގައި ލަފްޒުގައި "ފ"ގެ ކުރިން "ވ" ލިޔެވިދާނެ ކަމަށާއި ދެ ގޮތަށް ލިޔެވޭ ލަފްޒެއްގެ ދެ ގޮތަށް ލިޔެވުމުގެ ސަބަބުން ލަފްޒުގެ ތެރެއިން ކަނޑައެޅޭ ގޮތެއް ނެތްކަމަށާއި،

4. ތިރީ ބަޔާންކުރެވިދާނެ ކަންކަމުގެ ބުނާގައި "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޮތްތެރެއިން ތަފާތު ތަފާތު ގޮތްތަކުގައި ލިޔެ ކިޔާ ބަލާ ބަސް" ކަމަށާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ފޮތްތެރެއިން ތަފާތު ގޮތްތަކުގައި ލިޔެ ކިޔާ ބަލާ ބަސް

ވަނަ ފުރުދާދުވަ، ފާނާ ނަންބަރ: 12/2016 (ލިޔުން ތިރީގައިވާ ފާނާ) ގެ 59 ވަނަ ފުރުދާދުވަ، 60 ވަނަ ފުރުދާ ދުވަ، ގެ ފާނާގެ 66 ވަނަ ފުރުދާގައި ކިޔާފައިވާ ގޮތަށް ކިޔާކަށެވެ." ލ ވަކަންކުރައްވާ.

8. ވަކީލުވެރި ތަކުލީފުގައި ބަލައިގެންވާ ކަންކަން ކާނޫނާ ގުޅޭ ގޮތުން ތަކުލީފުކުރާ ކަންކަން ކަށަވަރުކުރުމަށް ފާސްކޮށްދެވޭ ފާސްކުރުމެއް ކަމަށް ކަނޑައެޅުނު ގޮތުން ނަންބަރ 145-B4(436-2021)/2022/03 ގެ (24 ނޮވެމްބަރ 2022) ގެ ތަކުލީފުގެ ފަރާތުން ހުށަހެޅުނު ފާސްކުރުމުގެ ފަރާތުގައި ތަކުލީފުކުރައްވާ.

ތަކުލީފުގެ ސުންގ

9. ކާނޫނާ ގުޅޭ ނަންބަރ 145-B4(436-2021)/2022/03 ގެ ތަކުލީފު ތަކުލީފުކުރުމުގެ ފާސްކުރުމުގެ ގޮތުގައި ފާސްކުރެވުނު 1 (ހަތަރު) ސުންގު ތިބާއަށް. ތިބާ؛

- ކާނޫނާ ގުޅޭ ނަންބަރ 145-B4(436-2021)/2022/03 (24 ނޮވެމްބަރ 2022) ގެ ތަކުލީފު ތަކުލީފުކުރުމުގެ ގޮތުގައި ފާސްކުރެވުނު 49 ވަނަ ފުރުދާދުވަ، ފާނާ ނަންބަރ: 12/2016 (ލިޔުން ތިރީގައިވާ ފާނާ) ގެ 60 ވަނަ ފުރުދާ (ހ) ދުވަ ގ ގ ގެ 59 ވަނަ ފުރުދާ ދުވަ ގ 22 ވަނަ ފުރުދާ (ށ) ދުވަ ގަވާހުގ ނަންބަރ: 2021-SC-REG-01 (ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ ލިޔުން ތިރީގައިވާ ގަވާހު) ގ 13 ވަނަ ފުރުދާދުވަ، ފާނާ ނަންބަރ: 17/2011 (ފެނާ ކޮމިޝަނުގެ ފާނާ) ގ 146 ވަނަ ފުރުދާދުވަ، ތިރީގައިވާ ގޮތުގައި ފާސްކުރެވުނު ފާނާ ނަންބަރ 143 ވަނަ ފުރުދާ (ހ) ގަ "ކ ކ ކ

ތިންވަނަ ކުށްވެރިކަމުގެ ތަފާތުވުމުގެ ސަބަބުތަކާ ގުޅިގެން ދިވެހި ދަށ ދިނުމުގެ ގޮތް

10. ތިންވަނަ ކުށްވެރިކަމުގެ ގޮތުގައި ފާސްކޮށްފައިވާ ތަކުރާރުތަކުގެ ދަށ ދިނުމުގައި ބަލަހައްޓަންވާ ތަފާތުވުންތަކަކީ ކުށްވެރިކަމުގެ ގާބިލުކަމާ ގުޅުންހުރި ތަފާތުވުންތަކެއް ނުވަތަ ކުށްވެރިކަމުގެ ގާބިލުކަމާ ގުޅުންހުރި ތަފާތުވުންތަކެއް ނެތްކަމުގެ ސަބަބުން ދަށ ދިނުމުގައި ތަފާތުވުންތަކެއް ގެނެވޭ ގޮތަށް ކުށްވެރިކަމުގެ ގާބިލުކަމާ ގުޅުންހުރި ތަފާތުވުންތަކެއް ނެތްކަމަށް ބަލައިގެންވާ ކުށްވެރިކަމުގެ ގާބިލުކަމާ ގުޅުންހުރި ތަފާތުވުންތަކަކީ ކުށްވެރިކަމުގެ ގާބިލުކަމާ ގުޅުންހުރި ތަފާތުވުންތަކެއް ނެތްކަމަށް ބަލައިގެންވާ ކުށްވެރިކަމުގެ ގާބިލުކަމާ ގުޅުންހުރި ތަފާތުވުންތަކެއް ނެތްކަމުގެ ސަބަބުން ދަށ ދިނުމުގައި ތަފާތުވުންތަކެއް ގެނެވޭ ގޮތަށް

ކަނޑައެޅުމަށް ހިނގާފައިވާ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭގޮތުން

12. ޢާންމު ތަފާތުކުރުމުގެ ގާނޫނު[1] ގެ 60 ވަނަ ފާރާގްރާފް ހިމަނާފައިވާ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ދެ ފަރާތުގެ ވަކީލުންނާ، ހިންގާފައިވާ ތަފާތުކުރުމުގެ ގާނޫނުގެ 49 ވަނަ ފާރާގްރާފާ ގުޅޭގޮތުން ކަނޑައެޅުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ތަފާތުކުރުމުގެ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ތަފާތުކުރެވުނެވެ.

13. ހިންގާފައިވާ ކަނޑައެޅުމުގެ ތެރެއިން ތަފާތުކުރުމުގެ ބަޔާން، ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ކަނޑައެޅުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ކަނޑައެޅުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ގޮތަށާ ގުޅޭގޮތުން ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭގޮތުން ހިންގާފައިވާ ކަނޑައެޅުމުގެ ތެރެއިން **ކަނޑައެޅުމުގެ ތާރީޚް ދ. ފ.ގ.ސ.ކ.ބ.ދ.ށ.ތ.ށ.ދ.ށ.ތ.ށ.ދ.ށ.ތ.ށ

ކަންކަމުގެ ތަފްޞީލު ދެ ފަރާތް ފާހަގަކުރާ ދުޢާތަކުގެ ހަމައަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ ކަމަށް ބުނެ ކަނޑައެޅި ކަންކަމެވެ.

15. ސިވިލް ކޯޓުގެ ގާނޫނުގެ 13 ވަނަ ބާބުގެ (ސ) ވަނަ ދަށްދަނޑި ކަންކަމުގައި، <u>ދުޢާތަކުގެ ހަމައަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ ކަންކަމުގައި ތަފްޞީލުގައި ބަލައިގަނެ ކަންކަމުގައި ކަނޑައެޅިގެންވާ</u> ގޮތަކީ،

"ކެނޑުގެ ތެރެއިން ފަސްވަނަ ފަހަރަށް ފެނުނު ދުވަހުގެ ފެށުމުގެ 60 ވަނަ ދުވަހުގެ (ސ)، (ށ) ތިރީ (ވ) ގެ ދަށުން ކަނޑައެޅިގެންވާ ތަފާތުވާ ދުވަހުގެ 60 ވަނަ ދުވަހުގެ (ސ) ގެ (4) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން، ކަނޑައެޅި ފާހަގަކުރާ ދުޢާތަކުގެ ހަމައަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ ތަފާތުވާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ ކަންކަމެވެ.

1 ތަފާތުވާކަށް ވީގެ ކަނޑައެޅި، ކަނޑައެޅުގެ ތާރީޚުތަކާ، ކުރިން ކުރާ.

2 ތަފާތުވާކަށް ވީ ދުޢާތަކުގެ ތަރުތީބު ތަފާތުކަމާ، ދުއްގެ ފަށާ، ދިގުދެމެދު ކަނޑައެޅުމުގެ ކުރިން ކުރާ.

3 ތަފާތުވާކަށް ކުރުގެ ބަދަލު ހިނގުމުގެ ދުއް ތަފާތުވާފަދަ ކަމެވެ.

4 ކުރުގެ ފާހަގަ، ކުއް ކުރުވާފައި ކުރުގެ ގާ ދުއަ ވީނަ، ކުއް ކުރުގެ ތަފާތުވާ ތަނުގައި ކަނޑައެޅުމަށް ކުރާ."

16. ގާނޫނުގެ 49 ވަނަ ދަށްދަނޑިގެ ތަފްޞީލުގައި ބަލާލާ ދުޢާތަކުގެ ހަމައަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ ގޮތުގެ ތެރެއިން ދިވެހި ސަރުކާރުގެ ފައިނޭންސް ކޮމްޕެނީ ސްޕެޝަލް ބިލްޑިންގ ކޮންޓްރެކްޓް[5] ގައި ބަލާފައިވާ ގޮތަށް، ތަފާތުވާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ ކަމަށް ބުނެ ކަނޑައެޅި ކަންކަމެވެ. ތަފާތުވާ ދުޢާތަކުގެ ހަމައަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ ކަންކަމުގައި ތަފާތުވާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކުރުގެ ތަފާތުވާ ގޮތަށް ކަނޑައެޅިގެންވާ ކަންކަމުގައި، <u>ގާނޫނުގެ 49 ވަނަ ދަށްދަނޑިގައި ބަލާފައިވާ ގޮތަށް ދުއްގެ ފަށާ</u>

[5] ސްޕެޝަލް ބިލްޑިންގ ކޮންޓްރެކްޓް 2020/SC-A/93

ދެކުންތަކުން ގޮތަކުން ކަނޑައެޅުމަށް. ލިބުމަށްޓަކައި ހުށަހަޅާ ކަންތައް ކަނޑައެޅުމަށް ކުރިން ހާމަ ކުރަންވާ ކަންތައް ހާމަ ކުރުމަށް ކުރިން ކަނޑައެޅުމަށް

ތަފްސީލް ފެށުން

18. ހިނ ހުކުމްތަކުގައި ވަކީލުންނަށް ދައުވާ ކުރެއްވުމަށް ކަނޑައަޅާ ގަޑި ހަމަވުމުގެ ކުރިން ދައުވާ ކުރެއްވުމަށް ތިން ދުވަހުގެ ވަގުތު ދެއްވާފައި ހުރިކަން ފާހަގަ ކުރަން ވާނެއެވެ. ތިމާވެށި ދިވެހި ބަންދުގައި 340 ވަނަ ދުވަހުގެ ތެދުވުން ބިނާކޮށް ކަނޑައަޅާ ގަޑީގައި، ވަކީލުންނަށް ދައުވާ ކުރެއްވުމަށް ދެ ގަޑިއިރު ދުވަސް ދެއްވާ ނުވާ، ތިން ދުވަސް ދެއްވާ ކަމަށް ބުނެ، ތިމާވެށި ދިވެހި ބަންދުގައި ދައުވާ ކުރެއްވުމަށް ދެ ގަޑިއިރު ދެއްވާ ކަމަށް ބުނެ، ދައުވާ ކުރެއްވުން ފަހަނައަޅާ ކަމަށް ބުނެ ހުކުމް ކުރެއްވުމަށް ފަހު ކަމަށް ބުނެ ހުކުމް ކުރެއްވުމަށް ފަހު ގަޑީގައި ދައުވާ ކުރެއްވުމަށް ކަނޑައަޅާ ގަޑި ހަމަވުމުގެ ކުރިން ދައުވާ ކުރެއްވުމަށް ދެ ގަޑިއިރު ދެއްވާ

20. ﷺ ﷺ ﷺ

ﷺ[9] ގަޢިދާގައި ދެކޮޅަށް ބަދަލުގަތުމަށް ހުށަހަޅާ ދަޢުވާ ގެންނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ގެންނަންޖެހޭ 49 ވަނަ ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ބަދަލުގަތުމަށް ދެކޮޅަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ދަޢުވާ ގެންނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރުކަމުގެ ތަފާތު ވަކި ކަންކަން ދައްކާ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް ދެއްވުމަށް ކަނޑައަޅާ ދުވަހުގެ ތެރޭ ދެކޮޅަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ދަޢުވާ ގެންނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރުކަމުގެ ތަފާތު ވަކި ކަންކަން ދައްކާ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް ދެއްވުމަށް 145-B4(436-2021)/2022/03 ނަންބަރު ތަންކޮޅުގައި ދަންނަވާފައިވާ ގޮތަށް ދަޢުވާ ގެންނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރުކަމުގެ ތަފާތު ވަކި ކަންކަން ދައްކާ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް ދެއްވުމަށް ކަނޑައަޅަމެވެ.

23. ތިލަ ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ ތެރޭ ދެކޮޅަށް ދަޢުވާ ގެންނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރުކަމުގެ ތަފާތު ވަކި ކަންކަން ދައްކާ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ދަޢުވާ ގެންނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރުކަމުގެ ތަފާތު ވަކި ކަންކަން ދައްކާ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް ދެއްވުމަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ ތެރޭ ދެކޮޅަށް ހުށަހަޅާ ފަރާތުން ދަޢުވާ ގެންނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރުކަމުގެ ތަފާތު ވަކި ކަންކަން ދައްކާ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް ދެއްވުމަށް 145-B4(436-2021)/2022/03 ނަންބަރު ތަންކޮޅުގައި ދަންނަވާފައިވާ ގޮތަށް ދަޢުވާ ގެންނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރުކަމުގެ ތަފާތު ވަކި ކަންކަން ދައްކާ ލިޔުންތައް ހުށަހަޅާ ފަރާތަށް ދެއްވުމަށް ކަނޑައަޅަމެވެ.

ތިލަ ކަނޑައަޅާ ގޮތުގެ ތެރޭ ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރުކަން:

24. ދަޢުވާ ގެންނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރުކަން ދެމިގެންދާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅަމެވެ.

ދަޢުވާ ގެންނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރުކަން:

25. ދަޢުވާ ގެންނަން ފެށުމުގެ ކުރިން ކުރިއަށް ގެންދާ ކާރުކަން ދެމިގެންދާ ގޮތަށް ކަނޑައަޅަމެވެ.

[9] ފިލައިގެން ދާ ކަންކަމުގެ ތަފާތު ބަދަލުގައި 2020/SC-A/93 ގަޢިދާގައި

- ﷺ:

ﷺ، ﷺ ﷺ ﷺ